

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Ютазы авыл жирлеге Советы**

КАРАР

19 сентябрь 2022 ел

№ 12

*Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Ютазы
авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турыйндағы Нигезләмәне
раслау хакында*

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турыйнда»ғы 131-ФЗ санлы федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турыйнда»ғы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы депутаты статусы турыйндағы беркетелгән нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлеге Советының 2005 елның 9 декабрендәге «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турыйнда»ғы 19 санлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендәге махсус мәгълүмат стендларында әлеге каарны игълан итәргә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталы составында түбәндәге адрес буенча урнаштырырга <http://jutaza.tatarstan.ru>
4. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
5. Әлеге каарның үтәлешен үз контролемдә тотам.

Ютазы муниципаль районы
Ютазы авыл жирлеге башлығы

Р.М.Галимов

Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Ютазы авыл
җирлеге Советының 2022 елның
19 сентябрендәге 12 санлы карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Ютазы авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында
нигезләмә**

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 маддә. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 маддә. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре яңа чакырылыш Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл җирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм әлеге Нигезләмәнен 3 маддәсендә каралган очраклардан тыш туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациисендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 маддә. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндәге очракларда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтsez яки чикләнгән сәләтле дип танылганда;
- 4) суд тарафыннан югалган дип танылганда яки үлгән дип иғълан ителгәндә;
- 5) аңа карата суд хөкеменең законлы көченә кергәндә;
- 6) Россия Федерациисеннән читкә дайими яшәү урынына чыгып киткәндә;

7) Россия Федерациисе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату йә Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы (подданство) булу йә яшәргә төр яисә Россия Федерациисе гражданинының чит дәүләт территориясендә дайими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ йә чит ил гражданины, Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсе нигезендә, Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган булса, җирле үзидарә органнарына

сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан алынса;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатылса;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручи альтернатив гражданлық хезмәтенә юнәлеш булганда;

11) 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән чикләуләрне үтәмәгән очракта;

12) 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килсә, мондый нигез барлыкка килгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мәрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне итеп Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советына әлеге гариза кергән көн санала.

4 маддә. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклығы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе бар.

2. Депутатның таныклығы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвиirlамасы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

5 маддә. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, алып бара.

6 маддә. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары булып тубәндәгеләр тора:

а) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы каравына Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы каарларының проектларын кертү;

г) депутат таләбен керту;

д) депутат мәрәжәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, жәмәгать берләшмәләренә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;

ж) гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чарапар күру таләбе белән тиешле вазыйфаи затларга мәрәжәгать иту;

з) сайлаучылар белән эш;

и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы Регламентында, шулай ук башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге советы утырышларын уздыру вакыты һәм урыны, каралуга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә кирәклө материалларны ала.

Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы утырышында катнаша алмаса да, бу турыда алдан ук Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге башлыгына хәбәр итә.

3. Депутат тубәндәгеләргә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советына комиссиягә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга һәм сайланырга;

2) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге советын карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы тарафыннан оештырыла торган Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы тарафыннан сайланана (билгеләнә, килешә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советының хокукый актлары проектларын хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) көн тәртибенә куелган тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне, Ютазы авыл жирлекенең башка актларына карау һәм аларның асылы буенча, төзәтмәләр кертергә;

6) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлекенең теләсә кайсы органының яки вазыйфаи затының чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) фикер алышуларда Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәргезне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аংлатмалар бирү;

10) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы утырышында депутатлар әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан Ютазы авыл жирлеге советы утырышында карала һәм тикшерелә.

8 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы

Ютазы авыл жирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карапган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карапла торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм кинәшмә тавышы хокуку белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен аларның компетенциясе чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре күрсәтмәсе буенча депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы каарларының муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Депутат йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 маддә. Депутат таләбе

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы утырышларында депутат гарызnamәсе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы тарафыннан оештырыла торган яки сайланы торган башка органнарың житәкчеләренә, «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә жирле үзидарә органнарына керүче мәсьәләләр буенча, аларның компетенциясенә керүче сораулар буенча, мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы каары буенча депутат таләбе буларак таныла торган мөрәҗәгате. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма формада кертелә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы утырышында иғълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы билгеләгән 30 көннән дә соңга калмыйча язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органның житәкчесе, вазыйфаи заты, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат таләбе жибәрелгән, йә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан.

4. Сорауның инициаторы сорау буенча куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторына алдан, әмма мәсьәләнә караган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы Жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органнының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесенә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советы билгеләгән вакытка депутат кушуы

буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма жавап бирергә хокуклы.

11 маддә. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате буларак депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, курсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә язма формада мөрәжәгате, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясенә урнашкан иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә депутатның мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатъләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылында булырга тиеш һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазыйфаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзланырга тиеш.

12 маддә. Сайлаучылар белән үзара мәнәсәбәт

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатъләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатъләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыннан карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы сорауларны дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының Ютазы авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән махсус урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә.

Депутатның жәмәгатьчелек чарасы рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 маддә. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы депутаты бергәләп эшчәнлек алып бару һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төzelә торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрне һәм башка депутат берләшмәләрен булдыру, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 маддә. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән мәнәсәбәте

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл

жирлеге Советы, аның органнарының эшчәнлегендә актив катнашуын тәэммин итә торган хокукларның тулылыгына ия.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлегендә башкарылган эше, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Ютазы авыл жирлеге Советы, аның органнарының Ютазы авыл жирлеге Советы каарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программаларын үтәү барышы, депутат тәкъдимнәре һәм критик кисәтүләр буенча кабул ителгән чараплар туринда хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эше практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 маддә. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул иту хокукиннан файдалана.

16 маддә. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булмаган депутат эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 маддә. Депутат вазыйфалары

1. Депутатның тубәндәге вазыйфалары бар:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, муниципаль берәмлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин иту;

3) даими рәвештә, айга ким дигәндә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул иту;

4) оештыру-хокукый формасына карамастан, гражданнарның, оешмаларның, жәмәгать берләшмәләренең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз компетенциясе чикләрендә үзләренең җавапларын вакытында каарга һәм аларга җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына ким дигәндә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы көрәш туринда»гы 273-ФЗ санлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә;

8) өхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) закон белән саклана торган дәүләт һәм башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үзенә танылган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абуруена кагылышлы мәгълүматларны игълан итмәскә;

10) ел саен, хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыича, үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристагы йөкләмәләре туринда мәгълүмат, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характеристагы йөкләмәләре туринда гамәлдәгә законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 маддә. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы депутат түбәндәгеләргә хокуксыз:

1) шәхси яки ышанычлы шәхесләр аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шәгыльләну;

2) түбәндәге очраклардан кала, коммерциячел булмаган яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашыгыз:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы белән идарә итүдә, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләрендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешманың гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, ширкәтләрдә катнашудан тыш) катнашу күчемсез милек милекчеләре) Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәрнамәдән алып, тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә кую тәртибен үә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә иту органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә гамәлгә куючы (акционер, катнашучы)булып тора торган оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен үә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен тәкъдим итү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халықара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрне башкаручы депутат граждан административ яисә жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 маддә. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм өхлак нормаларын катый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл җирлеге Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм ул депутат вәкаләтләрен үтәүгә

бәйле рәвештә мәнәсәбәтләргә көргөн гражданнарга карата ихтирамсыз мәнәсәбәтләргә юл куймаска;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне үзенә депутатлык вәкаләтләрен башкару уңаеннан таныш булган белешмәләрне иғълан итмәү һәм кулланмау;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып, депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яки Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы аbruена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән сакланырга;

6) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Ютазы авыл жирлеге Советына мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яисә шәхси кызыксыну уяткан очракта, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы каары белән расланган тәртиптә аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән каарларын үтәгәндә, бу турыда хәбәр итәргә кирәк;

7) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советының ачык чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советы кушуы буенча үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 маддә. Депутат эшчәнлеген башкару гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Ютазы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Ютазы авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, арестлау, тентү, сорая алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, тентү, сорая алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемтә чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр срокы чыкканнан соң, жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан гавами мыскыллау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.